

VROUWEN BETALEN DE REKENING

Eisenpakket Dag van het feminisme

1 Betaalbare en toegankelijke huisvesting voor iedereen

Furia eist de uitbreiding van opvanginitiatieven, zodat alle vrouwen er terecht kunnen. Daarnaast pleiten we voor een ambitieus groeipad voor sociale huisvesting als een kernoplossing voor het woonprobleem.

2 Waardig werk, geen eindeloze flexibiliteit

Furia eist inkomenszekerheid voor iedereen, ongeacht de sector of het type contract, met vaste en degelijke lonen, volledige sociale bescherming en eerlijk opgebouwde pensioenen. Werk moet stabiel en voorspelbaar zijn, met vaste uurroosters. Furia eist collectieve arbeidsduurverkortung (ADV) om de combinatie van betaald werk, privéleven en zorgtaken voor zoveel mogelijk mensen haalbaar te maken.

3 Waardig pensioen voor iedereen

Furia eist een pensioenhervorming die erkent dat zorgtaken, ziekte en deeltijds werk deel uitmaken van het leven – en niet mogen leiden tot armoede. Furia eist de invoering van een hervorming van het wettelijk minimumpensioen dat iedereen een waardig inkomen garandeert.

4 Gelijke toegang tot zorg

Furia eist een zorgbeleid dat uitgaat van het recht op zorg, en niet van schaarste of winst. Daarom pleiten we voor sterke publieke investeringen in betaalbare en toegankelijke zorg en voor het afschaffen van discriminerende voorrangsregels.

5 Herstel en bescherming na geweld

Furia pleit voor een herstelpakket na intrafamiliaal geweld dat rekening houdt met de meervoudige socio-economische obstakels die slachtoffers tegenkomen. We pleiten voor structurele steun en toegankelijkheid van alle diensten voor iedereen.

6 Een zorgzaam en rechtvaardig migratiebeleid

Furia eist een zorgzaam, rechtvaardig en gendersensitief migratiebeleid dat veilige, toegankelijke en snelle verblijfsprocedures garandeert en sociale bescherming biedt vanaf dag één. Iedereen die in België cruciaal werk verricht zonder wettig verblijf moet toegang hebben tot een verblijfsrecht.

7 Internationale rechtvaardigheid, vrede en dekolonisering

Furia eist politieke daadkracht: stop militarisering en wapenhandel, en bestraf regimes die genocide of oorlogsmisdaden plegen. Erken het zelfbeschikkingsrecht van alle volkeren en handel ernaar.

8 Een feministisch klimaatbeleid voor mens en planeet

Furia eist een feministische en antiracistisch klimaatbeleid dat ongelijkheid weg werkt in plaats van ze te verdiepen, historische vervuilers verantwoordelijk stelt voor de schade die ze aanrichten en welzijn, zorg en duurzaamheid centraal stelt.

Feminisme voor de 99% strijdt tegen alle vormen van ongelijkheid in onze samenleving. Niet alleen tussen vrouwen en mannen, maar ook tussen vrouwen onderling. Genderongelijkheid hangt immers rechtstreeks samen met economische ongelijkheid. Een steeds harder en neoliberale beleid gaat samen met een verdere onderwaardering van zorg en solidariteit – en precies dat treft vrouwen extra hard.

Met dit eisenpakket tonen we wat echt nodig is: een zorgzame en rechtvaardige samenleving voor iedereen.

1. Betaalbare en toegankelijke huisvesting voor iedereen

Het **recht op kwalitatieve huisvesting** geldt voor iedereen en toch zijn de huurprijzen te hoog, het aanbod onvoldoende en is er een tekort aan voorzieningen zoals kinderopvang of openbaar vervoer, wat leidt tot **dak- en thuisloosheid**. Soms wordt toegang tot huisvesting zelfs actief geweigerd, bijvoorbeeld voor mensen op de vlucht.

Deze problemen treffen vrouwen onevenredig hard. Vrouwen bevinden zich vaker in een economisch kwetsbare situatie en lopen daardoor meer risico op dak- en thuisloosheid, bijvoorbeeld na een scheiding of bij langdurige ziekte. Voor vrouwen van kleur of/een migratieachtergrond, alleenstaande moeders of vrouwen zonder wettig verblijf geldt dit nog sterker door **discriminatie en ontoegankelijke (sociale) huisvesting**. Grote gezinnen worden dan weer benadeeld omdat sociale woningen vaak zijn ontworpen voor gezinnen met 1 à 2 kinderen.

Furia eist daarom **de uitbreiding van bestaande succesvolle opvanginitiatieven**, zodat vrouwen die vluchten voor geweld op korte en lange termijn toegang hebben tot veilige huisvesting. Deze initiatieven moeten toegankelijk zijn voor iedereen, ook voor vrouwen op de vlucht en zonder wettig verblijf. Daarnaast eist Furia een **ambitieuw groeipad voor sociale huisvesting** dat zowel langetermijnprojecten als nieuwe woningen op korte termijn realiseert. Zo wordt sociale huisvesting daadwerkelijk de kernoplossing voor mensen die op de private huurmarkt worden buitengesloten.

2. Waardig werk, geen eindeloze flexibiliteit

De arbeidsmarkthervormingen van de federale en Vlaamse regering zetten in op **hyperflexibilisering** op maat van bedrijven en op een **streng activeringsbeleid**. Maatregelen zoals meer flexi-jobs, goedkopere overuren en versoepeling van nachtarbeid maken onzekere roosters, lage lonen en minder sociale bescherming tot de norm.

Deze maatregelen raken vooral wie zich al in een kwetsbare positie bevindt op de arbeidsmarkt. **Kortgeschoolde vrouwen, vrouwen van kleur en vrouwen met een migratieachtergrond** werken vaker in laagbetaalde en fysiek belastende sectoren zoals zorg, retail, schoonmaak en horeca - waar “flexibiliteit” vaak neerkomt op onzekere uren en lage lonen. Sommige van hen botsen bovendien op structurele drempels, zoals niet-erkende diploma's, hoofddoekenverboden en hardnekkige stereotypen die hen toeleiden naar dit soort werk, ongeacht hun ambities en vaardigheden.

Ook **langdurig zieken** staan ondertussen onder toenemende druk om snel terug te keren naar de arbeidsmarkt. En wie zorgt voor kinderen, ouderen of het huishouden, loopt opnieuw extra risico: wisselende uurroosters maken het bijna onmogelijk om werk en zorg te combineren, zeker zonder netwerk of toegang tot betaalbare opvang. Het **gebrek aan investeringen in publieke diensten** zoals kinderopvang, ouderenzorg en openbaar vervoer vergroot deze ongelijkheid nog verder.

Zo creëren deze hervormingen niet alleen meer precare jobs, maar dwingen ze mensen ook om die te aanvaarden of erin te blijven — zelfs wanneer ze ziek zijn, zorgtaken opnemen of andere ambities hebben. Arbeidsmarktbeleid en **duurzame tewerkstelling** moeten hand in hand gaan: het is perfect mogelijk om mensen toe te leiden naar werk dat waardig, stabiel en zorgvriendelijk is, en **financiële zelfstandigheid** mogelijk maakt.

Furia eist **inkomenszekerheid voor iedereen**, ongeacht de sector of het type contract, met vaste en degelijke lonen, volledige sociale bescherming en eerlijk opgebouwde pensioenen. Werk moet **stabiel en voorspelbaar** zijn, met **vaste uurroosters**. Furia eist ook **collectieve arbeidsduurverkortung (ADV)**: een lagere norm voor voltijds werk is de beste manier om de combinatie van betaald werk, privéleven en zorgtaken voor zoveel mogelijk mensen haalbaar te maken.

3. Waardig pensioen voor iedereen

Wie zorgt of uitvalt door ziekte, moet zich in de toekomst ernstig afvragen wat dit betekent voor hun pensioen. De pensioenplannen van de Arizona-regering dreigen bestaande ongelijkheden te versterken, vooral voor vrouwen en mensen met de laagste pensioenen.

De nieuwe definitie van 'loopbaanjaar' (enkel jaren met 156 effectief gewerkte dagen zullen nog meetellen ipv deze met 104 gewerkte dagen) maakt vervroegd pensioen voor mensen die deeltijds werken - veel vaker vrouwen - haast onhaalbaar. Zelfs als je kort ziek of werkloos bent, telt een halftijds werkjaar - dat typisch 156 werkdagen telt - al niet meer mee voor je pensioen.

Daarbovenop zou de **pensioenmalus** komen: een vermindering van het pensioenbedrag voor wie vroeger stopt met werken zonder aan alle voorwaarden te voldoen. De **helft van de vrouwen** zou getroffen worden door die malus, tegenover één op vijf mannen. Periodes van **loopbaanonderbreking of tijdscrediet**, vaak opgenomen om te zorgen voor kinderen of familie, zullen bovendien zwaardere gevolgen hebben voor het pensioenbedrag

De oorzaak is structureel: vrouwen nemen nog steeds het grootste deel van de zorgtaken op, werken daarom **vaker deeltijds** of nemen zorgverloven op en worden zo zwaar getroffen. Vrouwen zijn oververtegenwoordigd in een aantal zware, soms precare jobs (verpleging en verzorging, poetsen...) die maken dat zij niet zomaar 'langer kunnen werken', zoals de regering eist. De **genderpensioenkloof** bedraagt vandaag al **21%** en dreigt verder te groeien als deze hervormingen doorgaan.

Furia eist een **rechtvaardige pensioenhervorming, geen straffende.**

Een beleid dat erkent dat zorgtaken, ziekte en deeltijds werk deel uitmaken van het leven – en niet mogen leiden tot armoede. Furia eist de invoering van een hervorming van het **wettelijk minimumpensioen** dat iedereen een waardig inkomen garandeert.

4. Garandeer gelijke toegang tot zorg

Iedereen heeft recht op **kwaliteitsvolle, toegankelijke en betaalbare collectieve zorg**

- voor kinderen, ouderen en mensen met een handicap - dicht bij huis. Toch wordt dat recht vandaag niet gerealiseerd. Er zijn nog steeds te weinig plaatsen in de kinderopvang en in andere zorgvoorzieningen. Wanneer zorg onbetaalbaar is, urenlange verplaatsingen vraagt of wachtlijsten kent, moeten **mensen in hun privésfeer naar oplossingen zoeken**. Sommigen blijven noodgedwongen thuis om die zorg zelf op te nemen en betalen daar een prijs voor in hun financiële onafhankelijkheid. Vrouwen die meer geld ter beschikking hebben, kunnen huishoudelijk werk en kinderopvang uitbesteden aan anderen. Wie die keuze niet heeft – vooral vrouwen van kleur en kortgeschoolde vrouwen – wordt dubbel getroffen: zij nemen zorg over, vaak in laagbetaalde en precare contracten, terwijl ze thuis zelf geen hulp kunnen inschakelen.

Zorg is een verantwoordelijkheid van de overheid en kan niet worden uitbesteed aan winstgedreven ondernemingen. Elke vorm van commercialisering betekent dat winsten naar aandeelhouders vloeien, ten koste van de **betaalbaarheid, kwaliteit en toegankelijkheid** van de zorg. De praktijken in de commerciële woonzorgsector tonen dat duidelijk aan.

Furia eist een zorgbeleid dat uitgaat van het recht op zorg, en niet van schaarste of winst. Daarom pleiten we voor sterke publieke investeringen in zorginfrastructuur, voor betaalbare en toegankelijke zorg dichtbij huis, en voor het afschaffen van discriminerende voorrangregels, zodat elk gezin eerlijke toegang heeft, ongeacht arbeidsstatuut of inkomen.

5. Herstel en bescherming na geweld

Weggaan bij een gewelddadige partner luidt niet zomaar het einde in van het geweld, maar wel het begin van een **intens en complex herstelproces**. Geweld gaat vaak ook na een scheiding door in andere vormen. Meestal was er ook economisch geweld met financiële afhankelijkheid en isolement tot gevolg. Net dan moeten slachtoffers tal van administratieve, juridische en praktische stappen zetten.

Herstel na partnergeweld vraagt **tijd, middelen én bescherming**. Voor vrouwen in armoede, met een handicap, met een migratieachtergrond of zonder wettig verblijf zijn de **obstakels nog groter**: ontoegankelijke diensten, verblijfsonzekerheid, discriminatie en taalbarrières bemoeilijken de toegang tot hulp en herstel.

Furia steunt het voorstel van Vie Féminine voor een **herstelpakket na intrafamiliaal geweld** dat het herstelproces van slachtoffers ondersteunt en hun sociaal-economische kwetsbaarheid erkent. Het pakket omvat minstens:

- **Noodhulp** via een gift of renteloze lening voor eerste uitgaven (huurwaarborg, advocaat, herhuisvesting);
- Twintig gratis sessies met een **gespecialiseerde psycholoog** (naar het model van de Zorgcentra na Seksueel Geweld);
- Gratis **sociaal-juridische ondersteuning** door opgeleide professionals met kennis van gendergerelateerd geweld;
- Onmiddellijke toegang tot een anoniem referentieadres om hun **individuele rechten** (ziekteverzekering, werkloosheid, belastingen) te heractiveren op een veilige manier;
- Een specifieke herstelstatus die slachtoffers een jaar rust biedt om te focussen op herstel zonder activeringsdruk.

Furia eist een **effectief herstelbeleid dat de meervoudige obstakels waarop slachtoffers botsen erkent**. Structurele steun en voor iedereen toegankelijke diensten zijn daarom een noodzakelijke voorwaarde voor gelijke kansen op herstel na geweld.

6. Een zorgzaam en rechtvaardig migratiebeleid

Het migratiebeleid van de Arizona-regering maakt een scherpe **tweedeling tussen wie economisch “nuttig” is en wie niet**. Terwijl specifiek geschoolden in het beleid gezien worden als een ‘directe meerwaarde’ wordt de waarde van migranten in cruciale sectoren zoals zorg, schoonmaak, horeca en logistiek miskend. Complexere en duurdere verblijfsprocedures, zowel voor mensen op de vlucht als voor gezinshereniging, maken **toegang tot rechten nog moeilijker**. Deze ingrepen zetten doelbewust druk op de arbeidsmarkt: ze houden lonen laag, doen winst stijgen en spelen werknemers tegen elkaar uit. Zo ontstaat een race to the bottom waarin menselijkheid en waardigheid het verliezen van economische winstmaximalisatie. Het creëert bovendien een **onderklasse van precare werkenden** zonder perspectief. Vooral **vrouwen, vaak actief in zorgketens**, worden geduwd in informele arbeid met lage lonen, geen bescherming en een groot risico op uitbuiting. Wanneer publieke zorg tekortschiet, betalen zij de prijs: onzichtbaar werk, grotere bestaansonzekerheid en minder toegang tot essentiële rechten.

Nieuwkomers hebben de eerste vijf jaar geen recht meer op een leefloon en worden zo **uitgesloten van sociale bescherming**. Tegelijk weigert de overheid mensen op te vangen die daar volgens de rechtbank recht op hebben, met meerdere veroordelingen en vrouwen, mannen en kinderen die op straat slapen als gevolg.

Deze maatregelen treffen vrouwen disproportioneel hard: striktere gezinshereniging en taal- of integratietests in eigen land vormen onoverkomelijke barrières, zeker in landen waar vrouwen geen toegang tot onderwijs hebben. Vrouwen die vluchten van geweld en oorlog (waar het Globale Noorden vaak een groot aandeel in heeft) worden door het **gewelddadig en onveilig grensbeleid** onderweg vaak opnieuw slachtoffer van geweld en misbruik.

Furia eist een **zorgzaam, rechtvaardig en gendersensitief migratiebeleid** op alle vlakken dat **veilige, toegankelijke en snelle verblijfsprocedures** garandeert en **sociale bescherming** biedt vanaf dag één. Iedereen die in België cruciaal werk verricht zonder wettig verblijf moet toegang hebben tot een verblijfsrecht.

7. Internationale rechtvaardigheid, vrede en dekolonisatie

Onder het mom van “vrijheid en veiligheid” blijft het Westen zijn macht en winst veiligstellen via koloniale systemen, in nieuwe vormen maar met dezelfde slachtoffers en dezelfde verschrikkelijke gevolgen. Wereldwijd verzetten mensen zich al generaties lang.

In **Oost-Congo** voltrekt zich een **menselijke en ecologische catastrofe**. De oorlog en bezetting, massamoorden, ontelbare verkrachtingen en gedwongen verplaatsingen zijn het gevolg van een dodelijke alliantie tussen buitenlandse machten, multinationals, het Rwandese regime en een lokale Congolese elite. Rwanda treedt op als militaire en economische schakel, terwijl de VS, Europa (ook België) en China hun honger naar grondstoffen stillen door systemen van uitbuiting te installeren of te ondersteunen. De recente Trumpiaanse ‘vredesdeal’ tussen Congo en Rwanda verandert niets aan het feit dat de Congolese bevolking haar land, veiligheid en toekomst ziet verdwijnen door de winsthonger van grootmachten en de privileges van lokale elites. **Mensenrechten blijven dode letter**.

In **Palestina** voltrekt zich de verwoesting van een volk. De **genocide en blokkade in Gaza** en de uitbreiding van de Israëlische kolonies op de Westelijke Jordaanoever, met intimidaties, moord en grondroof, gebeuren met openlijke steun van Europa en de Verenigde Staten. Ondanks wereldwijde protesten blijve regeringen toekijken.

Het zogenaamde 'vredesakkoord' is niets meer dan een cynische deal tussen de VS, Israël en enkele Arabische landen, zonder enig respect voor de rechten van het Palestijnse volk.

Mensenrechten blijven dode letter.

Wat zich vandaag in **Soedan** afspeelt is geen burgeroorlog, maar een proxy-oorlog waarin grootmachten hun belangen laten verdedigen door lokale milities. Achter de gevechten tussen het Soedanese leger en de paramilitaire RSF, die een **genocide** pleegt, schuilt namelijk een strijd om goud en olie, die van buitenaf wordt aangestuurd. De Verenigde Arabische Emiraten en Egypte bewapenen en financieren rivaliserende partijen, terwijl Israël profiteert van de chaos voor strategisch gewin. De prijs is onmenselijk: meer dan tien miljoen mensen op de vlucht, een bewuste blokkade van humanitaire hulp, de uithongering van hele gemeenschappen, massamoorden en steden die tot as worden herleid. **Mensenrechten blijven dode letter.**

Als feministen vragen wij bijzondere aandacht voor het grootschalige **seksueel geweld** tegen vrouwen in deze oorlogen en voor de aanslag op hun **reproductieve rechten**. Dat geweld is geen toeval of uit de hand gelopen gedrag van individuen: het is een bewuste strategie binnen een systeem dat hele volkeren hun cultuur en zelfbeschikkingsrecht ontnemt.

Furia eist **politieke daadkracht**. Stop de militarisering en de wapenhandel. Bestraf regimes die genocide plegen, oorlogsmisdaden begaan en het internationaal humanitair recht schenden. Erken het zelfbeschikkingsrecht van alle volkeren en handel er consequent naar. Zorg dat humanitaire hulp niet wordt gebruikt als politiek wapen of chantage. Stop de plundering van natuurlijke rijkdommen; steun lokaal eigenaarschap en rechtvaardige handel.

8. Een feministisch klimaatbeleid voor mens en planeet

De klimaatcrisis is een van de grootste bedreigingen van onze tijd, voor mens en planeet. Economische groei en private winst in het Globale Noorden sturen in sterke mate de **uitputting van de aarde en haar grondstoffen**. De landen die het meeste voordeel halen uit die uitbuiting, lijden het minst onder de gevolgen ervan, terwijl de zwaarste lasten terechtkomen bij de mensen die er het minst verantwoordelijk voor zijn.

In het **Globale Zuiden** en in **niet-witte gemeenschappen** voelen mensen de gevolgen het hardst: droogtes, overstromingen, vervuiling en voedseltekorten. Ook in België en Europa treft de klimaatcrisis vooral mensen in armoede — mensen die wonen in buurten met ongezonde lucht, slechte isolatie en weinig toegang tot zorg of veilig vervoer. **Vrouwen en meisjes** worden extra hard geraakt. De klimaatcrisis tast hun gezondheid, veiligheid en toekomst aan en kan wereldwijd tot 158 miljoen extra vrouwen en meisjes in armoede duwen.

Deze crisis is geen natuurramp, maar het gevolg van **kapitalistische, patriarchale en racistische machtsstructuren**. Toch blijven veel beleidsmakers inzetten op technologische of individuele oplossingen en geven ze multinationals vrij spel. Winst haalt het zo steeds opnieuw van welzijn.

Furia eist een klimaatbeleid dat vertrekt vanuit **feministische, antiracistische en sociale rechtvaardigheid**. Zo'n beleid werkt ongelijkheid weg in plaats van ze te verdiepen, stelt historische vervuilers verantwoordelijk voor de schade die ze aanrichten en stelt welzijn, zorg en duurzaamheid centraal in plaats van winstmaximalisatie. Alleen een feministisch, antiracistisch en antikapitalistisch klimaatbeleid kan **echte verandering brengen voor de 99%**.

